

Pusan Pulinat

LAPPEENRANNAN SEUDUN LUONNONSUOJELUYHDISTYS ry:n JÄSENKIRJE 2022

Valitettavasti korona jatkaa vielä seuranamme – mahdollisista kokoontumisrajoituksista ja tapahtumamuutoksista tiedotamme verkkosivuilla

Perhokset ja muut hyönteiset loistavat toimintavuoden tapahtumissa. Kannen lehtipistiäisen kuvannut Juha Jantunen kertoo perhoskuvaajan kesästä heti kevätvuosikokouksen perään.

Suomen Luonnonsuojeluliitto
Lappeenranta

Saimaan luonnonsuojelukeskus
Katariinantori 6, 53900 LAPPEENRANTA

Yhdistys kuuluu Etelä-Karjalan piirin kautta Suomen luonnonsuojeluliittoon

Yhdistyksen hallitus vuonna 2022

Puheenjohtaja: *Kimmo Saarinen*, puh. 041 4631737, kimmo.saarinen@sl.fi

Hallituksen jäsenet:

Eija-Hilkka Anttila, Raija Aura, Salla Huuskonen, Pirjo Iivanainen, Marjaana Karhu, Martti Karhu, Jari Kiljunen, Anni Paarma, Anne Sahala ja Pertti Siilahti

Jäsenkyselyn antia

Kartoitimme viime keväänä yhdistyksemme jäsenistön suhdetta luontoon ja syitä kuulua luonnonsuojeluliittoon ja -yhdistykseen. Samalla pyydettiin myös näkemyksiä ja vinkkejä paikalliseen toimintaan ja siitä tiedottamiseen. Lämmin kiitos kaikille vastanneille ja erityisesti vinkkejä antaneille!

Kyselylinkki lähetettiin heille, joille oli kirjattu jäsenrekisteriin sähköpostiosoite (noin 70 % jäsenistä). Linkin saaneista noin joka toinen vastasi; lisäksi verkkosivuilla olleen avoimen linkin kautta kertyi kymmenkunta vastausta. Kyselyaineisto muodostui 171 vastauksesta, mikä tarkoittaa hieman yli kolmasosaa (37 %) kaikista jäsenistä. Heistä suurin osa asui Lappeenrannassa (85 %) ja naisia oli liki kolme neljäsosaa (74 %), mikä kuvastaa hyvin yhdistyksen jäsenkuntaa.

Joka toinen vastaaja kertoi liittyneensä ensisijaisesti valtakunnallisen Luonnonsuojeluliiton jäseneksi ja joka kolmas paikallisyhdistyksen jäseneksi. Yhtä kaikki, ihmisiä toimintaan houkuttelivat mm. luonnonsuojelutyön rahallinen tukeminen, luontoharrastuksen ja luonnon arvostus, tiedonsaanti luonto- ja ympäristöasioista sekä uhanalaisten lajien suojelu. Kolme neljästä vastaajasta totesi tukevansa luonnonsuojelutyötä mieluummin jäsenyydellä ja mahdollisin lahjoituksin kuin osallistumalla itse toimintaan. Joka toinen vastanneista kertoi osallistuneensa ainakin joskus johonkin yhdistyksen järjestämään tapahtumaan, tavallisimmin luennolle tai luontoretelle.

Yksi keskeisimmistä kysymyksistä liittyi tähän alkuvuodesta lähetettävään jäsentiedotteeseen. *Pusan Pulinat* on perinteisesti postitettu kaikille jäsenille, mikä vie noin kolmanneksen yhdistyksen vuosibudjetista. Vastausten perusteella sähköinen jäsentiedote ja/tai tapahtumailmoitukset riittäisivät kahdelle kolmesta vastanneesta, mutta vähintään 35 % toivoi saavansa tiedotteen jatkossakin paperipostina. Kun kyselymme vielä kohdentui sähköpostiosoitteisiin, lähes 150 jäsentä jäi tiedoteasiassakin kuulematta. Mikäli enemmistö heistä olisi taipuvainen mieluummin paperiseen kuin sähköiseen tiedottamiseen, perinteisiä Pulinoita haikailisi vähintään kolmannes yhdistyksen jäsenistä. Niinpä Pusamme pulisee ainakin toistaiseksi paperipostina – toki nämäkin Pulinat on luettavissa yhdistyksen verkkosivuilta (PDF).

Jäsenistön luontosuhteesta ja siihen vaikuttaneista tekijöistä, lähiluonnon tuntemuksesta ja luontoon liittyvistä harrastuksista, Lappeenrannan seudun merkittävimmistä luonto- ja ympäristökysymyksistä sekä ajatuksista yhdistyksen toiminnan kehittämiseksi voi lukea lisää:

<https://www.sl.fi/lappeenranta/2021/05/08/jaskenkyselyn-tuloksia-koottu/>

Kimmo Saarinen, puheenjohtaja

Yhdistyksen perinnebiotooppitalkoilla YouTubessa

Kimmo Saarinen

Luonnonsuojeluyhdistys järjesti viime kesänä perinteiset niitto- ja haravointitalkoot kahdella arvokkaalla perinnebiotoopilla, Anolan kedolla Joutsenossa sekä Riihilahden niityllä Lappeenrannan Niemisensaarella. Molemmat ovat yhdistyksen pitkäaikaisia hoitokohteita, joilla on turvattu harvinaistunutta kasvi- ja hyönteislajistoa Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen tuella.

Anolan keto sijaitsee Anolantien varressa noin viisi kilometriä Joutsenon kirkonkylältä etelään. Alkutalkoot järjestettiin syksyllä 2012, joten viime kesänä kohteella huhkittiin jo kymmenettä vuotta. Kedon pinta-ala on noin 0,4 hehtaaria, josta niitettiin elokuun alussa hieman yli puolet. Niittokoneen ohella reuna-alueilla käytettiin myös siimaleikkuria, ja niitos vedettiin tuoreeltaan reunapajukon suojiin maatumaan. Kedolta kaadettiin myös yksi mänty, jonka oksat läjitettiin pellonreunaan vanhalle polttopaikalle. Lisäksi joistakin männyistä karsittiin varjostavimpia alaoksia.

Pienellä kedolla on liki legendaarinen hyönteismaine. Perhosharrastajat ovat tunteneet paikan ruusuruohokiitäjän (*Hemaris tityus*) elinalueena, mutta suurimmat harvinaisuudet löytyvät vähemmän tunnetuista hyönteisryhmistä. Heinäkuussa 2011 kedolta tallentui maalle uutena mustakannusnäivertäjämehiläinen (*Hoplitis leucomelana*) ja kesäkuussa 2013 ruokosorjoampiainen (*Symmorphus fuscipes*), jonka oli jo arvioitu kadonneen Suomesta. Elokuussa 2016 Anolasta löytyi jälleen maalle uusi laji, kukkakärpäsiin kuuluva venäjänurri (*Blaesoxipha rossica*). Museo-mestari Juho Paukkusen mukaan Anolan keto on hyvinkin Suomen arvokkain pistiäisketo, ainakin uhanalaisten lajien määrässä mitattuna!

Riihilahden niityllä yhdistys on talkoillut vuodesta 2013. Luonnoperintösäätiön omistamaan Aholan tilaan kuuluu noin 0,6 hehtaaria arvokasta perinnemaisemaa, pääosin niittyä ja osin kuivaa ketoa. Maisemallisia arvoja lisäävät vanhat hirsi-rakennukset – tilan päärakennus on vuodelta 1905 – ja viereiset suojelumetsät. Lue lisää Riihilahden tilasta:

<https://www.luonnoperintosaatio.fi/fi/suojelualueet/etela-karjala/riihilahti-ja-paratiisi>

PS. Riihilahden talkoopäivien yhteydessä kuvattu video löytyy YouTubesta: <https://youtu.be/jGBQPRhHLcQ>. Tulevana kesänä Riihilahdessa ja Anolassa talkoillaan taas, tulehan mukaan!

Tapahtumakalenteri

Seuraamme koronatilannetta – mahdolliset muutokset tapahtumissa yhdistyksen verkkosivuilla

HELMIKUU

KUVALTA: Lähikuvia hyönteisten monimuotoisuudesta ti 8.2.2022 klo 18 – todennäköisesti verkkoluento (tai tapahtumapaikka varmistuu myöhemmin)

Museomestari Max Söderholm digitoi eliönäytteitä Luonnontieteellisessä keskusmuseossa. Valokuvaajan kohteena ovat erityisesti hyönteiset, joista osan havaitseminen paljaalla silmällä ei ole ihmiselle mahdollista. Söderholm havainnollistaa lähikuvaukseen liittyvää tekniikkaa esimerkein ja esittää sekä kuvia että kokemuksiaan niin studiossa kuin luonnossa kuvaamisesta.

MAALISKUU

Kevätvuosikokous ja KUVALTA: Perhoskuvaajan kesä ti 1.3.2022 klo 17:30 – Lappeenranta, Tasihinin talo (Kauppakatu 25)

Klo 17:30 yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous.

Klo 18 alkaen Etelä-Karjalan Allergia- ja Ympäristöinstituutin **tutkija Juha Jantunen** vie kuulijat perhosmatkalle kevästä syksyyn, ja joukkoon mahtunee muitakin kuin aurinkoisten kesäpäivien kaunosiipiä!

HUHTIKUU

LUENTO: Kokemuksia uppopuupuhdistamoista vesienhoidossa ti 12.4.2022 klo 18 – Lappeenranta, Tasihinin talo (Kauppakatu 25)

Suomen ympäristökeskuksen **johtava tutkija Kari-Matti Vuori** kertoo Puumavesi-hankkeen kokemuksista ja tuloksista. Pienpuusta kehitettiin uusia vesistökuormitusta pienentäviä rakenteita; risuja ja rankatukkeja sekä -kasetteja, joiden pinnoille kehittyvän biofilmin ja sitä hyödyntävän eliöstön odotettiin suodattavan vedestä ravinteita, humusaineita ja metalleja. Uppopuuston hallitulla lisäyksellä tavoiteltiin pysyvää, huoltovapaata ja täysin luonnonmukaista biologista puhdistamoita. Miten tässä onnistuttiin, selviää luentoillan aikana.

TOUKOKUU

**Helatorstain LUONTORETKI:
Pakkalan luonnonsuojelualue to
26.5.2022 klo 14 – Taipalsaari,
Saikonkylä (Vuoriniementie 110)**

Metsähallituksen hallinnoimalla luonnonsuojelualueella on raivattu puustoa ja paikalla on lampaiden laiduntamaa vanhaa peltoa. Kohteelle on matkaa Lappeenrannan keskustasta noin 20 kilometriä, joten kannattaa kysyä kimppakyytimahdollisuutta, mikäli omaa kulkuneuvoa ei ole. Kokoontuminen Mantereentien ja Toijantien risteyksessä lähellä Vehkataipaleen pumppulaitosta, josta siirrytään yhtä matkaa retkikohteelle. Vuoriniementien varrella on pysäköintitilaa rajallisesti, joten tarkempi aloituspaikka selviää retkeläisten määrän mukaan.

KESÄKUU

Riihilahden esiTALKOOT ja LUONTORETKI: niittoa ja haravointia la 4.6.2022 klo 10 alkaen, eväspaussin jälkeen retki noin klo 12 – Lappeenranta, Niemisensaari, ”Paratiisi” (Riihilahdentie 514)

Alkukesän puolella vain Riihilahden niittyjen rehevimpiä osia niitetään ja niitos poistetaan saman tien. Parituntisen talkoilun päälle on tarjolla kahvia ja virvoketta, jonka jälkeen on vuorossa luontoretki Niemisensaaren suojeltuun lehmuslehtoon ja saaren eteläosan kärkikallioille. Aurinkoisella säällä paikalla olisi mahdollista nähdä Saimaan saariston uhanalainen päiväperhonen, kalliosinisiipi, jonka toukat viihtyvät paahteisten kallioiden maksaruohoilla. Alueen maasto on kallioista ja haastavaa, joten hyvät retkikengät tarvitaan. Kimppakyytiä kannattaa kysyä mikäli omaa kyytiä ei ole; Niemisensaareen on kaupungista matkaa reipas 15 kilometriä, joten fillarillakin matka käy.

**KASVIRETKI: Luonnonkukkien päivä su
19.6.2022 klo 10 – Lappeenranta, Hyötiönsaari
(Vehkataipaleentie)**

Luonnonkukkien päivän retki suuntaa Hyötiönsaareen, josta löytyy kasvikatseltavaa niin Saimaan rannoilta kuin paahteisilta kallioilta, lehtomaisemmista metsistä sekä tienpientareiden tulokkaista. Retkijän puitteissa luvassa kenties myös masmalo ja isohierakka – ja kalliosinisiipi, mikäli aurinkoinen sää suosii! Kokoontuminen levähdyspaikalla heti Luukkaansalmen sillan jälkeen Vehkataipaleentien itäpuolella.

HEINÄKUU

KASVIRETKI: Linnoituksen vallit ti 5.7.2022 klo 18 – Lappeenranta, Linnoitus, Saimaan luonnonsuojelukeskus (Katariinantori 6)

Linnoituksen perinteisellä kasviretkellä suunnataan historiaa kukkiville valleille, joko Pallon tai kaupunginlahden puolelle kesän aikataulusta ja kasvitarjonnasta riippuen. Sotatulokkaiden, ikäikäisten taikayrttien ja tärkeiden ravinto- ja maustekasvien ohella tarjolla on kirjava joukko ketojen ja niittyjen kasveja. Retkellä todennäköisesti sivutaan alueella olevaa kulttuuri- ja luontopolkua, jolla voi myös omatoimisesti tutustua Linnoituksen historialliseen kasvimaailmaan.

ELOKUU

TALKOOT: niitto- ja haravointitalkoot ti 2.8.2022 klo 17 – Lappeenranta, Joutseno (Anolantie 59)

Perinteiset Anolan kedon niitto- ja haravointitalkoot Joutsenossa Anolan kylällä. Mikäli käytössä on edellisvuosien tavoin kaksi niittokonetta, muutaman tunnin urakoinnilla selvittää. Kohde sijaitsee noin viisi kilometriä Joutsenon kirkolta etelään; mikäli sinulla ei ole kyytiä, ota yhteyttä ja mietitään kimpakyydityksiä! Kahvi- ja evästarjoilu.

TALKOOT: niittoa la 6.8.2022 klo 10-14, haravointia la 13.8. klo 10 alkaen – Lappeenranta, Niemisensaari (Riihilahdentie 514)

Luonnonperintösäätiön hallinnoimalla Riihilahden perinnetilalla talkoillaan taas. Käsiniittokoneen työtä täydentämään tarvitaan käsipareja viikatehommiin! Ja kun heinä ehtii sopivasti kuivahtaa, paikalle päästään palaamaan kahden viikon päästä haravointitalkoisiin. Heinä haravoidaan kasoihin ja pistetään säistä riippuen seipäille tai taivaan tuuliin. Oman haravan (tai mieluummin haran) voi ottaa mukaan! Mikäli sinulla ei ole kulkuvälinettä, ota yhteyttä kimpakyytien järjestämiseksi! Kahvi- ja evästarjoilu.

SYYSKUU

LUONTORETKI: Pulsan luonnonsuojelualue la 3.9.2022 klo 10 – Lappeenranta, Pulsan Asema (Pulsan Aseman tie 21)

Syksyisen metsä- ja suoretken kohteena on luonnonsuojelualue Pulsan kylässä. Kokoontuminen Pulsan asemalla, josta kävellään vajaa kilometri koilliseen Hietavuorensuon ja Kaapronjoen välissä

sijaitsevaan suojelumetsään. Parituntisen retken jälkeen maistuu hyvinkin kahvi tai muu virvoike Pulsan asemalla! Pulsaan on matkaa Lappeenrannan keskustasta noin 20 kilometriä; kimpakyyti varmasti järjestyy, mikäli omaa kulkuneuvoa ei ole.

LOKAKUU

Syysvuosikokous ja LUENTO: Globaali metsätalous ja Suomi ti 25.10.2022 klo 17:30 – Lappeenranta, Tasihinin talo (Kauppakatu 25)

Sääntömääräinen syysvuosikokous klo 17:30, erityisesti toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2023. Kokouksen perään klo 18 alkaen Helsingin yliopiston globaalin kehitystutkimusten **apulaisprofessori Markus Kröger** kertoo globaalista metsien ja metsienhävityksen tilasta, puuplantaasien ja puuistutusten etenemisestä, ja näiden linkeistä Suomeen. Kröger on Helsingin yliopiston Kestävyytieteen instituutti HELSUSin jäsen ja yksi The Global Extractivisms and Alternatives -tutkimusaloitteen (EXALT) perustajista.

MARRASKUU

ÖTÖKKÄILTA: Hyönteiset lähikuvassa ti 8.11.2022 klo 18 – Lappeenranta, Tasihinin talo (Kauppakatu 25)

Perhosten ja muiden pienempien siivekkäiden elämästä innostunut **biologi Kimmo Saarinen** lupaa valottaa ötököiden mielenkiintoista maailmaa. Miksi maailma on täynnä pieniä kuusijalkaisia, miten ötökät vaihtavat muotoa, hankkivat ravintoa ja yrittävät olla pelottavamman näköisiä kuin ovatkaan? Illan edetessä annetaan vuoro niin hyttysille, mäkäräisille, paarmoille kuin pistiäisille – sekä tietysti näyttäville perhosille! Saattaapa illan päätteeksi olla luvassa lopputentinkin ötökkäasiantuntijoille...

* * *

Päivitettyt tapahtumatiedot: <https://www.sll.fi/lappeenranta/tapahtumat>
Lisää tapahtumatietoja: <https://www.sll.fi/etela-karjala/tapahtumat>

Luonnon pyhyys on kadonnut ihmiseltä

Pirjo Iivanainen

Luonto on täynnä voimaa, se huokuu vedestä, maasta ja metsistä. Muinaiset ihmiset kunnioittivat pyhiä puita, uhripaikkoja ja paikan henkeä. Pyhiä paikkoja olivat vesialueet, lähteet, kosteikot, rotkot, isot kivet, lehdot, mäet ja vuoret. Pyhiä luonnon paikkoja yhdistää käsitys niiden pyhydestä ja kohtalonyhteydestä ihmisen elämään.

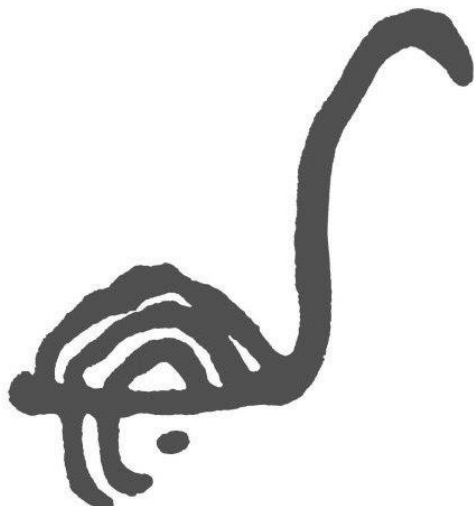
Varhaiset ihmiset pyysivät apua eläimiltä. Eläimiä koskevat myytit olivat elämän perusta ja ne ovat ihmiskunnan vanhinta perintöä. Näkyviksi ne tulivat riiteissä, jotka koskivat eläinten palvontaa. Eläinten voima, nopeus ja tarkemmat aistit herättivät kunnioitusta. Voimaeläimet olivat oleellinen osa ihmisten elämää. Eläinkuvia on tehty noin 40 000 vuotta, muinaisina aikoina maalaamalla, hakkaamalla ja raaputtamalla kiviin ja kallioihin.

Esimerkiksi **hauki** oli muinaisissa mytologioissa taikavoimainen jättiläiskala. **Hylje** oli saaliseläin, jota pidettiin kunnioitettavana, kuulevana ja ihmisten puhetta ymmärtävänä. **Kuikka** oli samaanien apueläin, jonka uskottiin läpäisevän järven pohjan aina aliseen asti. **Lohi** oli kalojen kuningas, yksi kaikkien aikojen ensimmäisistä eläimistä.

Kyillä oli erityistä voimaa. Sitä pidettiin hyödyllisenä, sitä sekä kunnioitettiin että pelättiin. Sen uskottiin tuovan onnea talolle. Muinaisille suomensukuisille kansoille **karhu** on edustanut kaikkein suurinta mahdollista voimaa. Sitä pidettiin pyhänä ja sen uskottiin saaneen alkunsa taivaassa. Karhumyytin tärkein rituaali olivat karhun peijaiset, jossa lepyteltiin karhun henkeä ja pyydettiin pyyntionnea. Riitissä on piirteitä, jotka osoittavat karhulle tien sen alkuperäiseen kotiin, taivaaseen.

Metso on kansanperinteessä lintujen sekä myös koko metsän kuningas. Alkusuomalaisessa mytologiassa **kettua** ei juuri mainita, mutta kansansaduissa se on suosituin hahmo. Niissä kettu kuvataan itseään isompia eläimiä fiksummaksi ja neuvokkaammaksi. Uskomusten mukaan hienoksi jauhettu ketunkives sekoitettuna viiniin toimi lemmenjuomana.

Sutta on pidetty toteemieläimenä. Susi ilmensi myyteissä voimaa ja väsymätöntä sitkeyttä. Sen metsästystaitoa kunnioitettiin. **Käki** oli ennelintu, sen kukuntakertojen laskemisella ennustettiin monia asioita ja sen omintakeinen ääni teki siitä erityisen. **Hirvellä** on pitkä historia, se on luolamaalausten suosittu aihe. Siihen liittyy metsästysmagiaa. Hirvestä etsittiin myös vastausta siihen, mistä olimme alkujaan tulleet.

Laulujoutsen on myyteissä elämän ainutkertaisen pyhyden symboli. Aikojen alussa joutsen oli puhtauden, valon ja kauneuden vertauskuva. Se oli pyhä lintu, myös kalliomaalausten aihe. Joutsenet olivat sekä kuoleman sanansaattajia että kuolleiden opastajia matkalla tuonpuoleiseen. **Kurki** on suomalaisessa mytologiassa lintujen kuningas. Se kannattelee koko taivaankantta pänsä päällä. Kevätmuuttoa tekevien kurkien lento on tulkittu myös kuolleistanousemisen vertauskuvaksi ja soidintanssi elämän ilon ja rakkauden symboliksi.

Kotka on ammuin liitetty mahtiin ja jumalallisiin korkeampiin voimiin. Eläintaruissa kotka pystyi katsomaan aurinkoon sokaistumatta ja kulkemaan ihmiselle saavuttamattomien taivaan kerrosten läpi. Sen on katsottu symboloivan valon voittoa pimeydestä ja kuolemasta. **Pääskysen** on uskottu olevan sukua ihmiselle. Sen pää muistuttaa ihmisen kasvoja ja pesiminen asumusten piirissä on tulkittu haluksi liittyä kaltaistensa seuraan. Sen pesiminen oli onnea tuova tapahtuma, josta seurasi talonväelle vaurautta ja onnea. Sen uskottiin suojelevan taloa ukkoselta, rajuilmoilta ja tulipaloilta.

Varhaisessa suomalaisessa mytologiassa **korpin** koettiin tuovan viestejä kuolleilta ja ennustavan kuolemaa. Se oli myös samaanien avustajaeläin. **Kuukkeli** on eräänlainen sielulintu, jonka hahmoon on monenlaisten asioiden uskottu voivan siirtyä. Metsästäjien on sanottu siirtyvän kuolemansa jälkeen kuukkelin hahmoon. Uskottiin myös, että siihen voi siirtyä myös noidan sielu. Kuukkelissa saattoi majailla myös metsään eksyneen ihmisen sielu. Kuukkelin erityisominaisuus on sen kyky tuoda onnea. Tosin silloin, kun metsänhaltija halusi suojella omiaan, se saattoi käyttää kuukkelia johtamaan metsästäjän harhaan.

Nykyihmiseltä luonnon kunnioitus ja pyhyden kokeminen on paljolti kadonnut ja rapistunut. Pyhyydellä en tarkoita uskonnollista ulottuvuutta vaan arvostamista, säilyttämistä ja emotionaalisesti kohottavaa kokemusta suhteessa kaikkeen elävään. Sen tilalle on tullut vallitsevaksi riistäminen, hyödyntäminen ja hallitseminen ilman vastuuta jatkuvuudesta ja luonnon monimuotoisuudesta. Haltuunotolla on ollut rumat seuraukset.

Meidän tulisi löytää uudelleen luonnon pyhyys. Se johtaisi viisaampaan, kestävämpään ja kunnioittavampaan suhteeseen luonnon kanssa. Ja tulevaisuuteen, joka nyt on uhanalainen.

"Siis takaisin luontoon! Tämä merkitsee, että pelkästään yhteiskunnalliseen sopimukseen tulisi lisätä symbioottinen ja vastavuoroinen luontosopimus, jossa luovuttaisimme herruuden ja omistusoikeuden ihailevalle kuuntelemiselle, vastavuoroisuudelle, mietiskelylle ja kunnioitukselle."

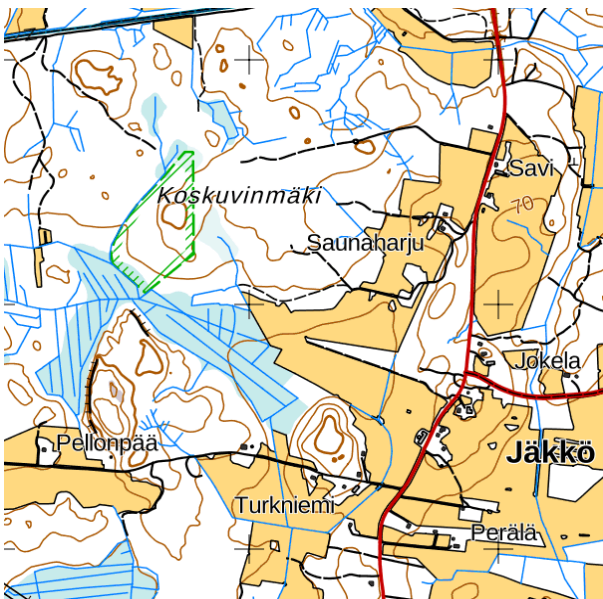
– Michel Serres, *Le Contrat naturel* (suom. Luontosopimus, Vastapaino 1994)

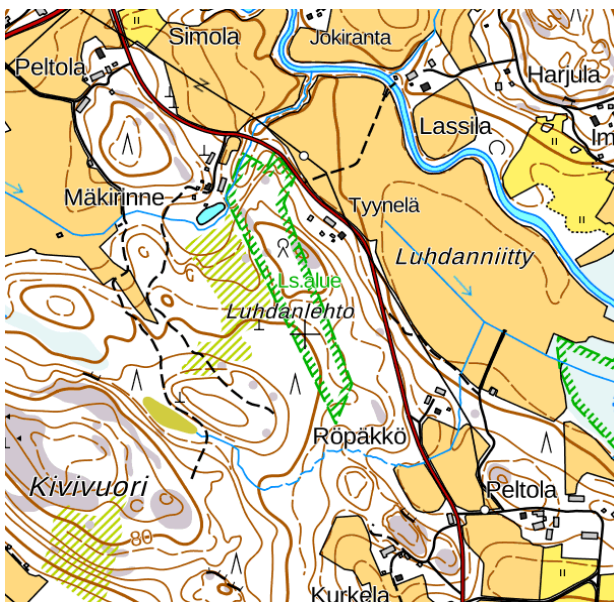
Yhteinen omaisuutemme – valtion suojelualueita Lappeenrannassa

Jari Kiljunen

Lahopuuparatiisi, sillä sanalla voisi kuvata tätä luonnonsuojelualuetta. Koskuvinmäki on hieno metsä, jonka pinta-ala on noin 11,5 hehtaaria. Linnustollisesti se on merkittävä kohde: satunnainen retkeilijä on paikalla havainnut pikkusiepon, idänuunilinnun, kanahaukan ja pohjantikan, jonka pesäkolo hämöttää kuvassa. Navigaattoriin osoitteeksi Korkea-Ahontie 224 ja käänny länteen, kohti junarataa ja pienen pellon kulmalta etelään. Koordinaatit ovat: P 6764595; I 558749 (ETRS TM35FIN).

Luhdanlehto, nimen osuvuus jää tulkintojen varaan. Vanhaa sekametsää, jossa on lehtomaisia piirteitä. Kankaantieltä noustessa edessä on ajatuksia herättävä rinne. Oletko kenties vanhalla muinaisrannalla? Navigaattoriin osoitteeksi Kankaantie 51. Kohteen koordinaatit ovat: P 6769346; I 588958 (ETRS TM35FIN).

Tähtipölyä silmissämme

Eija-Hilkka Anttila

Kun pandemiaan väsyneinä revimme kasvoiltamme ulkoilmaan päästyämme maskeja, voisimme ehkä siinä piikkiproteiinipallukkaa p-sanoin ja s-sanoin tykittämisen lomassa muistaa, että mikrobit itse asiassa olivat täällä ensin.

Noin 540 miljoonaa vuotta sitten elämän monimuotoisuus alkoi planeetallamme huimasti kasvaa. Useimmat eliölajit kuitenkin katosivat eri syistä johtuneissa joukkotuhoissa. Hirmuliskotkin kohtasivat kohtalonsa satuttuaan olemaan ”kosmisessa mittakaavassa väärään aikaan väärässä paikassa”.

Nuo siteeratut sanat ovat J. Sakari Salosen mainiosta kirjasta *Viisi maailmanloppua*. Maailmanlopuilla hän tarkoittaa Maan elämää kohdanneita suuria joukkotuhoja. Tuon teoksen riensin lukemaan siksi, että oma eskapismini pois korona-ahdistuksesta, ilmastotuskasta, luonnon monimuotoisuuden katoamisen kauhusta (ja mitä kaikkia niitä nyt onkaan) on ollut yltyvä kiinnostus yleensä universumin ja kotoisammin oman galaksimme ja planeettamme historiaan. Siinä vilistävät tapahtumat miljardien ja miljoonien mittakaavassa niin, että mieli avartuu ja raikastuu väistämättä. Me olemme kaikki tähtipölyä.

Kun planeettaamme nyt uhkaavan ”kuudennen joukkotuhon” äärellä kiikutan huolellisesti lajiteltuja jätteitäni roskikselle maailmanpelastajan elkein iloisesti heilutellen pientä ämpäritapaista, johon on kirjoitettu ”compost”, joskus pihalla nostaessani katseeni tähtiin juolahtaa mieleen, että tutkijat ovat arvioineet satojen miljoonien vuosien aikana kuolleen sukupuuttoon 99,9 prosenttia lajeista.

On hyvinkin todennäköistä, että lähtö tulee ennen pitkää tällekin lajille, meille ihmisille. Kenties kohtalokas asteroidi on jo matkalla tai vulkaaniset voimat päästelemässä ennakoivia murahduksia, ja sitten vaan pam, räiskis ja huuu! Kaik män, eikä piisantkaa.

Tai ehkä ihmislaji, tämä kaunis ja tämä kauhea, on jo tullut itse peruuttamattomasti kylväneeksi kuudennen joukkotuhon siemenen, jonka varjo heittyy jopa satojen tai tuhansien vuosien päähän. Kaukaa tulevaisuudesta katsoen se on vain yksi eriskummallinen episodi planeetan historiassa. Uusien elämänmuotojen on nähty sen jälkeen ryömineen esiin ekologisista lokeroistaan.

Joten, kysyisi kyynikko, eikös vaan pannakin hösseliksi. Pökköä pesään. Meidän jälkeemme vedenpaisumus!

On monta syytä vastata kieltävästi. Tähän mahtuu vain yksi. Tulevasta on todennäköisyyslaskelmia, mutta menneestä on tietoa. Ja oi miten rannaton ihmetys täyttääkään mielen, kun ajattelee, että juuri tämän planeetan alkuliemen molekyyleille tapahtui juuri oikeissa olosuhteissa juuri oikeaa jotakin, mistä tuntemamme elämä alkoi. Ja kuinka se elämä, monia muotoja saatuaan ja monien kosmisten ja planetaaristen joukkotuhojen tuhasta noustuaan on tässä ja nyt, meissä ja meidän silmissämme ja kaikessa siinä, mitä niillä näemme. Tämän ainutlaatuisen olemisen ihmeellisen mahdollisuuden tajuamisesta ei voi seurata muuta kuin halu suojella elämää, nykyistä ja tulevaa; suojella tuholta ja suojella kärsimykseltä – olkoon lopputulos mikä tahansa.

Suosittelen: J. Sakari Salonen: Viisi maailmanloppua. Maapallon historia ja tulevaisuus. Gaudeamus. 2021.

PUSAN PULINAT on Lappeenrannan seudun luonnonsuojeluyhdistyksen jäsenlehti. Nimensä se on saanut saimaannorpasta.

Saimaannorppa (*Pusa hispida saimensis*, vanh. *Phoca hispida saimensis*) on norpan alalaji, jota tavataan vain Suomessa, Saimaan järvioltaassa. Se on relikti, joka jäi saarroksiin Saimaalle viimeisimmän jääkauden jälkeisen maankohoamisen seurauksena noin 8 000 vuotta sitten. Alalaji on tämän jälkeen sopeutunut elämään makean veden olosuhteissa, ja se on Suomen ainoa kotoperäinen nisäkäs.

- Lähde: Wikipedia

Toimintavuonna 2022 on tarjolla perinteisiä talkoo- ja retkipäiviä sekä mielenkiintoisia luentoja. Keto- ja orvokkiohopeatäplä sekä muut perhoset ovat pääosassa heti kevätvuosikokouksen jälkeen. Kuva: *Juha Jantunen*.